

Til Styregruppen for Kvalitet

Projektbeskrivelse

- Implementering af kliniske retningslinjer på diagnoser i den vederlagsfrie ordning: Pilottest af implementeringsmetoder

1. Baggrund

Som det fremgår af den generelle projektbeskrivelse for implementering af nationale kliniske retningslinjer i praksissektoren er de nationale kliniske retningslinjer opdelt i seks mindre, men relativt homogene behandlingsområder¹. Dette sker med henblik på at målrette implementeringsindsatsen.

De nationale kliniske retningslinjer, der tilhører det vederlagsfrie behandlingsområde vil være de første, der meget målrettet arbejdes med implementering af. Det er valgt at starte med implementering af de NKR, der knytter sig til diagnoser inden for vederlagsfrie behandlingsområde i et pilotprojekt ud fra to primære hensyn:

- Der er planlagt og gennemført udarbejdelse af tre NKR på udvalgte neurologiske diagnoser i den vederlagsfrie ordning (henholdsvis cerebral parese, erhvervet hjerneskade og multipel sklerose). Disse er således klar til implementering. Ud over de tre NKR, der foreligger på området vil den europæiske kliniske retningslinje vedr. fysioterapi til Parkinson-patienter, ligeledes indgå i projektet, såfremt denne kan godkendes af Center for Kliniske Retningslinjer. Den pågældende retningslinje er udarbejdet i samarbejde mellem 20 europæiske fysioterapi organisationer, herunder danske fysioterapeuter.
- De neurologiske diagnoser i den vederlagsfrie ordning, som der er udarbejdet NKR for, har betydelig volumen både inden for det vederlagsfrie område og for praksissektoren generelt. Erfaringer fra implementering af disse NKR forventes derfor at give gode pejlemærker i forhold til implementering af kliniske retningslinjer på andre behandlingsområder

Dette papir beskriver konkret, hvordan arbejdet med implementering af kliniske retningslinjer for de diagnoser, der ligger inden for det vederlagsfrie område vil forløbe.

Dato:
15. september 2015

E-mail:
mbd@fysio.dk

Tlf. direkte:
+45 30736620

---

¹ Jf. inddelingen af NKR i behandlingsområderne a) Udvalgte neurologisk diagnoser i den vederlagsfrie ordning; b) ekstremiteter; c) Ryg og nakke; d) kræftrehabilitering; e) kronikerindsats; f) øvrige

2. Fremgangsmåde

Implementeringen af kliniske retningslinjer på det vederlagsfrie område skal naturligvis bidrage til også på dette område at skabe ensartet og høj kvalitet i behandlingen på tværs af klinikkerne i praksissektoren.

Hertil skal nærværende projekt bidrage til at opfylde formålet om at identificere en eller flere metoder, der i dansk kontekst er velegnet til at implementere kliniske retningslinjer i praksissektoren.

Derfor vil arbejdet med implementering af kliniske retningslinjer på diagnoser inden for det vederlagsfrie område teste forskellige implementeringsmetoder på et i første omgang afgrænset geografisk område.

Arbejdet vil således have karakter af en pilotafprøvning af implementeringsmetoder med henblik på at opnå viden, der kan anvendes både i forhold til geografiske spredning og efterlevelse af de kliniske retningslinjer inden for det vederlagsfrie område samt i forhold til udrulning af kliniske retningslinjer på andre områder/behandlingsområder.

Arbejdet vil overordnet følge den proces, der også er beskrevet i den overordnede projektplan for implementering af kliniske retningslinjer i praksissektoren.

Af tabel 1 fremgår det, hvordan projektet konkret foreslås at forløbe.

Tabel 1: Beskrivelse af konkret indhold i de enkelte projektfaser

Fase	Indhold
1. Mobilisering	<ul style="list-style-type: none"> • Der indgås aftale med én region om, at klinikkerne i regionen deltager i pilotarbejdet. Pilotarbejdet vil blive forsøgt gennemført i Region Hovedstaden. • Der nedsættes en arbejdsgruppe, der skal understøtte arbejdet, jf. afsnit 4. • Alle klinikker i regionen inviteres til at deltage i arbejdet. Det er frivilligt at deltage, men klinikkerne der vælger at deltage vil opnå at blive fremstillet på hjemmeside mv. • Alle klinikker i regionen inviteres til opstartsmøde tre forskellige geografiske steder i regionen.
2. Opstart og forberedelse af materialer	<ul style="list-style-type: none"> • De deltagende klinikkers kendskab til og praktisk anvendelse af de kliniske retningslinjer inden for de relevante diagnoser på det vederlagsfrie område undersøges, og der etableres herved en baseline for projektet. Undersøgelsen gennemføres ved anvendelse af et standardiseret spørgeskema, der med stor validitet måler, i hvilken grad klinikkernes og den enkelte fysioterapeuts arbejder evidensbaseret. • Der udarbejdes oversættelser af retningslinjernes anbefalinger i et tidsvarende og praktisk Pixi-format, der formidles og gøres tilgængelige på tryk og elektronisk. Disse udarbejdes af Danske Fysioterapeuter og sendes i kort høring i en mindre referencegruppe bestående af repræsentanter for relevante diagnoser inden for det vederlagsfrie område i praksissektoren og evt. i kommunalt regi.

	<ul style="list-style-type: none"> • Der afholdes opstartsmøder, hvor retningslinjerne præsenteres. Møderne vil bl.a. bestå af workshops, hvor der arbejdes med implementeringsovervejelser og –fifs. På møderne inviteres både klinikejere og fysioterapeuter, der primært eller sekundært arbejder med patienter inden for de relevante diagnoser på det vederlagsfri område.
3. Igangsætning af implementeringsindsatsen og monitorering af implementeringsmetoder	<ul style="list-style-type: none"> • Efter opstartsmøderne afprøves forskellige implementeringsmetoder mhp. at afklare, hvilke(n) der har størst effekt. Der tages udgangspunkt i den kortlægning af litteraturen, der forventeligt foreligger i oktober 2015 og som er beskrevet i den overordnede projektplan. • I denne pilotfase i Region Hovedstaden opdeles de fysioterapeuter, der arbejder med patienter inden for de relevante diagnoser i den vederlagsfrie ordning i fire undergrupperinger, der vil afprøve forskellige implementeringsmetoder. Denne inddeling skal i videst muligt omfang ske ved tilfældig udvælgelse, dog bl.a. med hensyntagen til den enkelte fysioterapeuts patientvolumen inden for de relevante diagnoser på det vederlagsfrie område. Der udarbejdes en egentlig protokol, der bl.a. beskriver udvælgelsesmetode og inddelingen i grupperne. For de fire grupper anvendes følgende forskellige implementeringsmetoder:<ol style="list-style-type: none"> 1. Første gruppe får i implementeringsperioden minimum <i>tre</i> klinikbesøg, hvor der tales om implementeringsfremdrift og indhentes dokumentation for anvendelsen af de kliniske retningslinjer i den daglige drift. Metoden har i andre lande vist sig at have god effekt. 2. Anden gruppe deltager i et netværk med fysioterapeuter fra andre klinikker, der mødes fysisk nogle gange i implementeringsperioden. Netværksgruppens møder gennemføres under styring af en facilitator og tager udgangspunkt i de enkelte anbefalinger i hver retningslinje <i>på tværs</i> af diagnoserne og ikke kun i den enkelte retningslinje som helhed. Hver netværksgruppe bør bestå af otte-12 deltagere for kontinuerligt at kunne have møder med et vist antal deltagere. 3. Tredje gruppe deltager i et undervisningsforløb. Undervisningen består af en række workshops, hvor der arbejdes med anbefalingerne i de kliniske retningslinjer. Målet for undervisningen er at understøtte implementeringsprocessen af retningslinjens faglige indhold i den enkelte fysioterapeut daglige praksis. Derfor vil der være lige dele fokus på det faglige indhold i de enkelte anbefalinger og på løbende at få fysioterapeuterne til at identificere og håndtere barrierer for implementering af anbefalingerne på

	<p>netop deres klinik. Aktiv deltagelse i undervisningsforløbene udløser en certificering i den enkelte retningslinje.</p> <p>4. Fjerde gruppe er kontrol. Der foretages ikke anden intervention end opstartsmødet samt tilbud om løbende sparring med Enhed for Kvalitet.</p>
4. Evaluering	<ul style="list-style-type: none"> Ved anvendelse af spørgeskema undersøges klinikernes kendskab til og praktiske anvendelse af de kliniske retningslinjer inden for de relevante diagnoser i den vederlagsfrie ordning. Undersøgelsen gennemføres ved anvendelse af et standardiseret spørgeskema, der med stor validitet måler, i hvilken grad klinikernes og den enkelte fysioterapeuts arbejder evidensbaseret. <p>Målsætningen er at rekruttere tilstrækkeligt mange klinikker og fysioterapeuter til at muliggøre, at effekten af interventionerne, der gennemføres for grupperne 1, 2 og 3 kan måles op mod udviklingen i kendskab og anvendelse af kliniske retningslinjer i gruppe 4 (kontrolgruppen).</p> <ul style="list-style-type: none"> Den kvantitative evaluering metode suppleres med såvel observationer fra nogle af de klinikker, der involveres i projektet som interviews med deltagende klinikker og fysioterapeuter. Resultaterne analyseres og sammenfattes i en kort rapport, der forelægges og evt. drøftes med deltagende klinikker og fysioterapeuter med henblik på erfaringsopsamling

3. Tidplan

Det foreslås, at projektet gennemføres efter den kadence og tidsplan, der fremgår af tabel 2.

Tabel 2: Tidplan for pilottest af implementeringsmetoder på udvalgte diagnoser inden for det vederlagsfrie område

	2015				2016					
	Se	Ok	No	De	Ja	Fe	Ma	Ap	Maj	Ju
Fase 1: Mobilisering af deltagere og forberedelse af materiale										
Aftale med Region Hovedstaden										
Invitation og mobilisering af klinikker til deltagelse og til opstartsmøde/-workshop										
Fase 2: Projektstart og produktion af materialer										
Oversættelse af anbefalinger i kliniske retningslinjer (pixi-bøger)										
Pixi-bøger sendes i kort høring i relevant kreds og trykkes/gøres tilgængelig										
Opstartsmøder på tre lokationer i Region Hovedstaden										
Produktion, udsendelse og indhentning af spørgeskema til baseline-måling										
Fase 3: Implementering og monitorering										
Løbende sparring med deltagende klinikker mv.										
Gruppe 1 - klinikbesøg										
Gruppe 2 - gennemførsel af netværksmøder (bistand fra kvalitetsenhed)										
Gruppe 3 - gennemførsel af uddannelsesforløb										
Fase 4: Opfølgning og evaluering										
Produktion, udsendelse og indhentning af spørgeskema til slut-måling										
Bearbejdning af spørgeskema-data og rapportering										
Formidling af resultater mv.										

4. Organisering

Som bekendt er dette konkrete implementeringsprojekt inden for udvalgte neurologiske diagnoser i den vederlagsfrie ordning del af det overordnede projekt vedr. implementering af nationale kliniske retningslinjer i den fysioterapeutiske praksissektor.

Derfor ejes projektet af Styregruppen for Kvalitet. Enhed for Kvalitet er daglig projektleder og dermed ansvarlig for koordinering, styring og fremdrift af projektet.

Der nedsættes en arbejdsgruppe, der skal bidrage i implementeringsprocessen. Arbejdsgruppen har ca. fem-syv medlemmer ud over projektledelsen fra Enhed for Kvalitet.

- Der vælges 2-3 praktiserende fysioterapeuter fra regionen, hvoraf den ene er praksiskonsulent. Der sigtes mod, at repræsentanterne er geografisk spredt i Region Hovedstaden
- Der vælges op til 2 praksiskonsulenter fra andre regioner end Region Hovedstaden med mhp. at sikre, at læring kan overføres til andre regioner efter projektets afslutning.
- Der udpeges 2-3 medlemmer til gruppen, der har været med i de arbejdsgrupper, der har stået for udarbejdelsen af de omfattede kliniske retningslinjer.